

Páni!

Pan procházka prohlíží papír – přišel poštou před polednem... Připravte pracoviště, posbírejte papírky pod ponky, proveďte plošný postřik podhoubí pod podlahou, plevelů pod pražci. Projděte peróny, plechovky pryč! Prach pouklízet, prosmýčít kouty, poklidit pavučiny! *Práce, práce, práce... paráda. Proč povyk? Proč piglovat? Proč proboha prudit?* Pak prověřuje představitost příchozích pracovníků. Postávají před panem Procházkou, přešlapují, pak prohlíží papír pospolu... Páni! Prověrky přicházejí!

Ano, kdo je připraven, není překvapen. O to je větší překvapení pro nás, inspektory BOZP OSŽ Ú, když se účastníme prověrek BOZP, abychom zkontrolovali (na základě § 322 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, odst. č. 1, dále zákoník práce), jestli je zaměstnavatel ve spolupráci s odborovou organizací provádí tak, jak naplánoval ve svých opatřeních. V roce 2021 probíhaly prověrky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci u některých zaměstnavatelů jiným způsobem, než je obvyklé. U drážních zaměstnavatelů mnohdy nebyly dodrženy původní plánované termíny, někde nebyly prováděny fyzické prohlídky všech pracovišť a zařízení a zjišťování závad a nedostatků se provádělo zejména prostřednictvím písemných hlášení vedoucími zaměstnanci a odborovými organizacemi v místě. Je nutné upozornit také na to, že i přes složitou epidemickou situaci stále platí, že povinnost organizovat prověrky je zákonnou povinností, a jako taková může být zrušena pouze zákonem. U většiny nedrážních zaměstnavatelů v působnosti Odborového sdružení železničářů prověrky BOZP probíhaly standardně, v průběhu kalendářního roku. **I přes veškeré problémy provedli svazoví inspektoři bezpečnosti práce OSŽ (pracovníci oddělení BOZP) v roce 2021 celkem 60 kontrol prověrek BOZP.** Opakovaně jsme viděli, že se ona celková revize pracovišť, tedy např. dokumentace BOZP, analýzy rizik na pracovištích, dokumentace strojů, mechanického nářadí a technických zařízení, celkového vybavení pracovišť, ergonomie a přidělování OOPP, zase smrškla na rychlou prohlídku budov. Pokud si otevřu statistiku z prověrek, kterou si naše oddělení vede z této kontrolní činnosti, dalším překvapením je i to, že zástupci, které nominovaly ZO OSŽ, z doufejme důležitých osobních překážek, se často nedostavili. Přitom spolupráce odborové organizace se zaměstnavatelem a fyzická účast odborářů je velmi důležitá a často zamezí tomu, že závady zůstanou bez povšimnutí. Minimálně je v těchto případech dobré seznam závad předem připravit a zanechat k dispozici prověřkové komisi. Jinou kapitolou je často zmiňovaná nepřítomnost lékařů pracovnělékařských služeb. Tito se prověrek BOZP na pracovištích zaměstnavatele ve skutečnosti účastnit nemusí, ale jejich povinností je vykonávat dle vyhlášky č. 79/2013 Sb., o pracovnělékařských službách a některých druzích posudkové péče, § 2 c) odst. 1, *pravidelný dohled na pracovištích a nad výkonem práce za účelem zjišťování a hodnocení rizikových faktorů* (četnost dohledu se odvíjí od zařazení zaměstnanců do kategorie práce; 1 x ročně, příp. 1 x za 2 roky u zaměstnanců zařazených do 1. kategorie práce). Jen pro zajímavost – legislativou stanoveným obsahem pravidelného lékařského dohledu je mj. *zjišťování a hodnocení rizikových faktorů, hodnocení rizik s využitím informací o míře expozice rizikovým faktorům při výkonu práce a výsledků analýzy výskytu nemocí z povolání, pracovních úrazů a nemocí souvisejících s prací a spolupráce při vypracování návrhů pro zaměstnavatele na odstranění zjištěných závad, včetně návrhu na zajištění měření rizikových faktorů pracovních podmínek* – to vše zároveň ve spolupráci s odborovou organizací, kdy tato povinnost je lékařům pracovnělékařských služeb stanovena § 57 odst. 1 d) zákona č. 373/2011 Sb., o specifických zdravotních službách.

Pevně doufám, že letošní prověrky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, které zaměstnavatel za povinnost dle zákoníku práce, § 108, odst. 5, mj. **organizovat nejméně jednou v roce na všech pracovištích a zařízeních zaměstnavatele v dohodě s odborovou organizací a zjištěné nedostatky odstraňovat**, budou jiné. Nezasažené covidovými opatřeními, takové, které přinesou další zlepšení pracovního prostředí zaměstnanců, takové, na kterých se zase všichni setkáme...

Přátelé, prověrky přicházejí!

Dana Žáková, oddělení BOZP